

In Beeld: Raad van State

Korte omschrijving werkvorm

Leerlingen analyseren twee spotprenten over de Raad van State, de hoogste algemene bestuursrechter van Nederland en onafhankelijke adviseur van de regering.

Leerdoel

- Leerlingen weten hoe ze stapsgewijs spotprenten kunnen analyseren.
- Door de spotprenten te bekijken, krijgen de leerlingen meer inzicht in de verschillende opvattingen over de Raad van State.

Bronnen

- **Spotprent 1:**
Publicatie: mei 2018
http://www.tomjanssen.net/prenten/0000005_mei_18/democraten-160518.gif
- **Spotprent 2:**
Publicatie: mei 2018
<https://www.nrc.nl/nieuws/2018/05/11/en-daar-is-sollicitant-dijsselbloem-zal-den-haag-zijn-eerdere-fout-herhalen-a1602683>

Benodigdheden

- Voor iedere leerling een 'Stappenplan spotprenten'
- De twee spotprenten (geprint of op groot scherm)

Duur

ca. 30 minuten

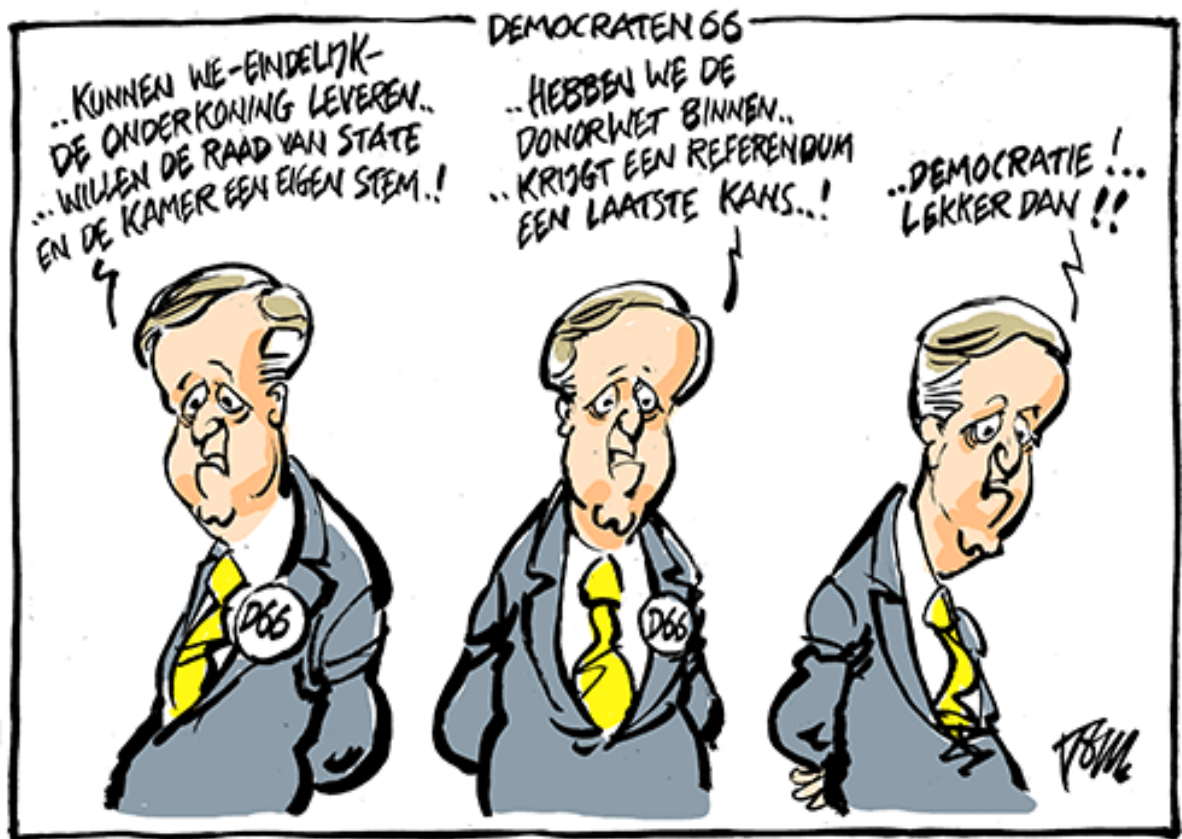
Handleiding

1. Print voor iedere leerling het stappenplan (zie hieronder).
2. Laat via beamer of smartboard de spotprenten zien. In groepjes werken is ook mogelijk. Dan kunt u de spotprenten uitprinten en elk groepje één spotprent en het stappenplan geven.
3. Geef de leerlingen per spotprent vijf minuten tijd om de vragen uit het stappenplan te beantwoorden.
4. Bespreek vervolgens per spotprent de antwoorden klassikaal. Als u de klas in groepjes heeft verdeeld, kunt u de leerlingen vragen om hun antwoorden aan de rest van de klas te presenteren.

Stappenplan spotprenten

1. Wat zie je?
  - a. Zeg letterlijk wat je ziet, dus zonder te interpreteren.
  - b. Beschrijf de personen/figuren.
  - c. Beschrijf de voorwerpen.
  - d. Beschrijf de afgebeelde situatie.

2. Welke tekst staat er bij de spotprent?
  - a. Is er een titel?
  - b. Bijschriften en teksten
  - c. Jaartal/tekenaar

3. Welke symbolen of symboliek wordt gebruikt in de spotprent?

4. Welk onderwerp/thema/gebeurtenis wordt afgebeeld?

5. Wie of wat wordt er bespot in de spotprent?

6. Wat is de boodschap van de tekenaar?
  - a. Leg de boodschap uit.
  - b. Leg uit hoe de tekenaar personen, voorwerpen en symbolen gebruikt voor zijn boodschap.

Spotprent 1

Door Tom Janssen

16 mei 2018, zie: <http://www.tomjanssen.net>

Spotprent 2

Door Ruben Oppenheimer

11 mei 2018, voor www.nrc.nl

Antwoordmodel

Spotprent 1

1. Wat zie je?

Een man in pak kijkt teleurgesteld. De man staat drie keer afgebeeld en kijkt drie verschillende kanten op en bij iedere kant verschijnt er een ander tekstwolkje. De man draagt een badge waar D66 op staat.

2. Welke tekst staat er bij de spotprent?

De titel is 'Democraten 66'

Tekstwolkjes:

- ..Kunnen we-eindelijk-de onderkoning leveren..
...willen de Raad van State en de Kamer een eigen stem.!
- ..Hebben we de donorwet binnen..
..krijgt een referendum een laatste kans..!
- ..Democratie!..
Lekker dan!!

3. Welke symbolen of symboliek wordt gebruikt in de spotprent?

De man in de spotprent stelt D66-lijsttrekker Alexander Pechtold voor. Pechtold draait. Dat zou je kunnen zien als dat D66 figuurlijk ook aan het draaien is; ze veranderen van standpunt.

4. Welk onderwerp/thema/gebeurtenis wordt afgebeeld?

De tekening gaat over de houding van D66 tegenover democratische procedures.

Extra toelichtingen:

- De term 'onderkoning' verwijst naar de vicepresident van de Raad van State. Er moet een nieuwe vicepresident komen en D66 (die in de regering zit) wil het liefst dat dat een D66'er wordt. Maar nu willen de Tweede Kamer en de Raad van State er ook over meepraten. Heel democratisch, maar het komt D66 niet goed uit...
- De donorwet verwijst naar de donorwet van D66 die ter goedkeuring bij de Eerste Kamer ligt. Sommigen willen een referendum over de donorwet. Dat zou voor D66 een risico zijn, want als de bevolking tegenstemt, gaat 'hun' wet misschien niet door. Aan de andere kant heeft D66 sinds zijn oprichting ervoor gepleit om referenda mogelijk te maken in Nederland.

5. Wie of wat wordt er bespot in de spotprent?

Alexander Pechtold, de lijsttrekker van D66, wordt bespot.

6. Wat is de boodschap van de tekenaar?

D66 zet zich al sinds zijn oprichting (in 1966) in voor meer democratie en transparantie. Hun naam is niet voor niets een afkorting van 'Democraten 66'. Maar nu zitten ze in de regering en blijkt dat 'meer democratie' nadelige gevolgen heeft voor D66, omdat 'hun' kandidaat en 'hun' wet daardoor misschien weggestemd worden. Anders gezegd: D66 is voorstander van een referendum, maar tegen een referendum over hun eigen wet. Ook is D66 voor transparantie bij sollicitaties, maar ze willen wel achter de schermen zorgen dat een partijgenoot vicepresident van de Raad van State wordt. Alexander Pechtold en D66 maken dus draai in hun standpunten. De tekenaar vindt dit hypocriet.

Spotprent 2

1. Wat zie je?

Een man met een rode stropdas steekt de man die voor hem staat met een mes in de rug. Op deze manier pint hij met het mes een brief (waar 'sollicitatie' op staat) op de rug vast.

2. Welke tekst staat er bij de spotprent?

'Sollicitatie'

3. Welke symbolen of symboliek wordt gebruikt in de spotprent?

De uitdrukking 'iemand een mes in de rug steken' betekent dat je iemand verraadt.

4. Welk onderwerp/thema/gebeurtenis wordt afgebeeld?

Jeroen Dijsselbloem heeft een sollicitatiebrief gestuurd voor de functie van vicepresident van de Raad van State. Thom de Graaf heeft ook gesolliciteerd.

5. Wie of wat wordt er bespot in de spotprent?

In de spotprent wordt Dijsselbloem bespot. Hij probeert Thom De Graaf zijn beloofde positie bij de Raad van State af te pakken.

6. Wat is de boodschap van de tekenaar?

De boodschap van de tekenaar is dat Dijsselbloem met zijn onverwachte sollicitatie voor het vicepresidentschap van de Raad van State de kandidatuur van de Graaf aanvalt. En hiermee als een verrader zijn politieke tegenstander een mes in de rug steekt.